Prima instanță Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Valeriu Curicheru)
Dosarul nr. 2a-2297/25 (2-24053998-02-2a-27062025)

D E C I Z I E

30 iunie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecători Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca
Grefier Arina Ignatov

examinând în şedinţă de judecată publică, desfășurată în limba română, cererea de apel declarată de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stepanova Maria împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău privind anularea deciziei nr. 373 din 12 ianuarie 2024,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 20 mai 2024, Stepanova Maria a depus o acțiune împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 373 din 12 ianuarie 2024.

În motivarea acțiunii, a indicat că a fost angajată în cadrul Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău la data de 01 decembrie 2018, în calitate de asistent personal al beneficiarului *****, cu 1,0 unitate de salariu, ce corespunde cu 40 de ore pe săptămână.

La 29 decembrie 2023 Comisia pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău a aprobat decizia nr. 7, care prevede unele acțiuni de intervenție în domeniul asistenței sociale și în serviciului social „Asistență personală” la nivel local, obligând conducătorii Direcției Generale Asistență Medicală și Socială a mun. Chișinău și a Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău să efectueze evaluarea Serviciului Social „Asistență Personală” și să

formuleze recomandări privind posibilitatea menținerii în continuare a serviciului în cauză în lipsa finanțării.

Astfel, la 03 ianuarie 2024 Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a emis ordinul nr. 3 cu privire la evaluarea Serviciului Social „Asistența Personală”, prin care a dispus efectuarea evaluării în perioada 03 ianuarie 2024 - 12 ianuarie 2024, în vederea constatării situației actuale și asigurării serviciului în corespundere cu necesitățile de asistență ale beneficiarului și standardelor minime de calitate. La fel, a fost aprobată componența Comisiei de evaluare.

La data de 12 ianuarie 2024 Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a emis decizia nr. 373 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și a asistenței acestuia de către asistentul personal Maria Stepanova.

Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău prin decizia contestată a dispus următoarele:

*„1. Copilul ***** este admis pe o perioadă determinată în Serviciul social „Asistență personală” din 05.11.2018 până la 31.12.2024;*

2. Se modifică cuantumul unității salariale al asistentului personal Stepanova Maria de la 1,0 unitate de salariu la 0,5 unitate de salariu, ceea ce corespunde cu 20 ore pe săptămână, conform Hotărârii de Guvern nr. 314 din 23.05.2012, pct. 43 (1);

3. Direcția Resurse Umane din cadrul Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului va perfecta acordul adițional la contractul individual de muncă și va emite ordinul de modificare a contractului.

4. Prezenta decizie se aduce la cunoștința reprezentantului legal al copilului de către Șeful serviciului „Asistență personală” care monitorizează copilul”.

Consideră ilegală și neîntemeiată decizia nr. 373 din 12 ianuarie 2024, emisă de Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău, fiind pasibilă de a fi anulată, invocând pct. 47 și 51 al Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23 mai 2012, pct. 9, 30-33 Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23 mai 2012, pct. 12, 13, 15 al Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului social, precum și art. 10 alin. (1), 31, 19, 21 alin. (3) Codul administrativ.

Remarcă că Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a emis decizia nr. 373 din 12 ianuarie 2024 în temeiul unei presupuse evaluări a situației beneficiarului și asistenței asistentului personal.

În urma evaluării, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a decis modificarea cuantumului unității salariale a subsemnatei de la 1,0 unitate de salariu la 0,5 unitate de salariu, menționând și art. 43 al Hotărârii de Guvern nr. 314/2012.

Astfel, substituirea formei completă a asistenței personale cu forma parțială, poate fi efectuată dacă „persoana poate realiza o parte a activității, dar are nevoie de ajutor pentru a o finaliza”. Abilitatea beneficiarului de a realiza sau nu o activitate de sine stătător, poate fi constatată în urma unei evaluări a situației acestuia. Evaluarea situației beneficiarului este supusă unei proceduri reglementate conform Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23 mai 2012 „Standarde minime de calitate pentru Serviciul social „Asistență personală” și anume pct. 8-13. Iar, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a încălcat în totalitate procedura de evaluare a situației beneficiarului și asistenței oferite de Stepanova Maria.

Totodată atrage atenția că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 314/2012 se reglementează minimul componenței comisiei de evaluare: specialiști din domeniul asistență socială, medicină, educație.

În cadrul Comisiei de evaluare instituită prin ordinul Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău nr. 03 din 03 ianuarie 2024, nu au participat specialiști din domeniul medicină și educație. În rezultat, recomandările Comisiei sunt viciate și nu pot constitui temei pentru ajustarea cuantumului unității salariate sau pentru schimbarea formei de asistență personală.

Remarcă că potrivit Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23 mai 2012 pct. 12-13, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău nu a informat beneficiarul și asistentul personal despre dreptul său de a cerere reevaluarea necesităților de asistență personală și nu a respectat obligația de notificare cu privire la reducerea numărului de ore.

La 23 ianuarie 2024 directorul Inspectoratului Social de Stat a emis ordinul nr. 03, în baza căruia, a fost dispusă efectuarea unui control inopinat la Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău ca urmare a sesizărilor unor asistenți personali din mun. Chișinău, iar, în urma efectuării controlului au fost constatate mai multe încălcări.

Susține că Inspectoratul Social de Stat, în cadrul controlului efectuat, a analizat raportul de evaluare al Serviciului Social „Asistență Personală” și dosarele beneficiarilor din cadrul Serviciului. Acest raport este unicul document de evaluare, realizat în urma ordinului DGPC nr. 03 din 03 ianuarie 2024.

Accentuează că comisia de evaluare, în cadrul raportului de evaluare, nu a examinat situația beneficiarului și asistența realizată de subsemnata. Comisia a examinat în ordin general dosarele tuturor beneficiarilor din cadrul Serviciului.

Relevă că raportul de evaluare conține următoarele informații: date generale, procesul de evaluare, constatări generale, concluzii și recomandări. Contrar cerințelor standard, reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 314/2012, raportul de evaluare nu a examinat autonomia personală și stare fizică, starea sănătății și medicație curentă, sănătate mintală, încadrarea într-o instituție educațională și

angajarea în muncă, nevoi culturale și spirituale, relația cu familia și alte contacte sociale, membrii familiei sau alte persoane care locuiesc împreună cu beneficiarul și suportul primit din partea acestora, serviciile de care are nevoie beneficiarul și numărul de ore săptămânale necesare pentru fiecare tip de activitate.

Indică că Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a întemeiat decizia contestată, în conformitate cu: (i) Hotărârea de Guvern nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală" și a Standardelor minime de calitate; (ii) Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 12/4 din 21.11.2021 cu privire la aprobarea în redacție nouă a Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistența personală" de pe lângă Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului; (iii) Raportul de evaluare a Serviciului social „Asistență personală" și a dosarelor beneficiarilor din cadrul Serviciului.

Invocă faptul că actele menționate au fost încălcate de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău, în rezultat, decizia cu privire la rezultatul evaluării nu are temei legal.

Având în vedere circumstanțele menționate, a solicitat anularea deciziei nr. 373 din 12 ianuarie 2024 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și asistenței acestuia de către asistentul personal Stepanova Maria, ca fiind neîntemeiată.

La 05 decembrie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a instanței, Maria Stepanova a depus cererea, prin care și-a concretizat pretențiile și a solicitat anularea deciziei nr.373 din 12 ianuarie 2024, restabilirea condițiilor contractului individual de muncă din 01 decembrie 2018, cu încasarea salariului restant în sumă de 19 730,62 lei pentru perioada plăților incomplete.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă Maria Stepanova și s-a anulat decizia Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului municipal Chișinău nr.373 din 12 ianuarie 2024 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și asistenței acestuia de către asistentul personal Stepanova Maria.

S-a încasat de la Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul lui Stepanova Maria salariu restant, pentru perioada plăților incomplete. În rest, cererea de chemare în judecată, s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, menționând că Serviciul social „Asistenţa Personală" a fost instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23 mai 2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea şi funcţionarea Serviciului social „Asistenta personală" şi a Standardelor minime de calitate.

La data de 12.01.2024 către conducerea Direcţiei generală pentru protecţia drepturilor copilului a fost prezentat Raportul de evaluare a Serviciului Asistenţă personală, unde au fost discutate şi omisiunile, derogările în activitatea asistenţilor personali depistate. Iar decizia comisiei de evaluare a fost de a transmite dosarele beneficiarilor spre examinare şi soluţionare către echipa multidisciplinară (EMD), instituită prin ordinul nr. 114 din 28.10.2021.

Or, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 314/2012, evaluarea complexă a necesităţilor solicitantului de asistenţă personală este realizată de către prestatorul de serviciu, cu implicarea echipei multidisciplinare de specialişti, în termen de 10 zile lucrătoare de la data preluării cazului.

După care, a fost convocată echipa multidisciplinară care a examinat Raportul de evaluare şi discutat situaţia fiecărui beneficiar în parte, inclusiv a copilului ***** şi în urma constatărilor EMD, pentru fiecare beneficiar individual au fost emise Decizii cu privire la rezultatele evaluării fiecărui copil admis în serviciu şi asistenţa reală al acestuia de către asistentul personal.

Subsidiar, menţionează că prin decizia contestată nu a fost nici suspendată nici încetată prestarea serviciilor de asistenţă personală către beneficiarul *****. Ulterior, decizia în cauză a fost adusă la cunoştinţă asistentului personal şi reprezentantului legal al beneficiarului prin reţeaua de socializare VIBER de către şeful de Serviciu Asistenţă personală, astfel, la fiecare decizie există o confirmare de recepţionare.

Menţionează că în conformitate cu Raportul de evaluare a Serviciului vizat, a fost înaintată propunerea de adaptare a Planurilor individualizate de asistenţă a copiilor, inclusiv al beneficiarului *****, cu indicarea în acestea a numărului de ore efectiv asistate de către asistentul personal la fiecare copil în parte.

La data de 20.02.2024 a fost convocată echipa multidisciplinară (EMD) la fiecare grup de asistenţi personali, şi după examinarea fiecărui caz în parte, a fost

aprobat un Plan individualizat de asistenţă personală (PIA) pentru fiecare copil, inclusiv pentru minorul *****.

La şedinţele menţionate au fost invitaţi reprezentantul legal al copilului şi asistentul personal. Şedinţele au fost planificate, iar, acţiunile incluse în plan au fost discutate în prealabil cu asistenţii personali/reprezentanţii legali al copiilor.

Mai menționează că colaborarea cu copiii beneficiari ai serviciului, asistenţii personali şi reprezentanţii legali ai copilului este o procedură de durată care implică negocieri, vizite, coordonarea de colaborare (luând în consideraţie că specificul serviciului este asistenţa copiilor cu dezabilităţi), etc., dar şi numărul de copii şi asistenţi personali, necesită timp şi abordare complexă, multidisciplinară dar şi individualizată concomitent - acest aspect nu poate fi reflectat în 2 vizite al controlului, fapt care trebuie luat în calcul.

Reiterează că potrivit pct. 34) a Hotărârii nr. 314 din 23.05.2012, prestatorul de serviciu, la caz, Direcţia generală pentru protecţia drepturilor copilului, poate reevalua necesităţile beneficiarului o dată pe an sau la necesitate.

Prin ordinul şefului Direcţiei din 03.01.2024 a fost iniţiată evaluarea serviciului social „Asistenţa Personală”, urmare fiind depistarea unor omisiuni, derogări în activitatea asistenţilor personali, fapt ce a generat reevaluarea de către Echipa multidisciplinară a necesităţilor beneficiarilor de asistenţă personală, în corespundere cu standardele minime de calitate pentru serviciul social „Asistenţă personală”, Anexa nr. 2, pct. 8-13.

La fel, menționează că ordinul nr. 3 din 03.01.2024 a fost emis în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 314/2012 şi Regulamentului de organizare şi funcţionare al serviciului social „Asistenţă personală”, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 12/4 din 23.11.2021.

Or, de atribuţiile Direcţiei generală pentru protecţia drepturilor copilului ţine inclusiv, monitorizarea şi controlul respectării standardelor minime pentru organizarea şi funcţionarea sistemului de servicii şi instituţii din municipiu care asigură promovarea şi respectarea drepturilor copilului, îngrijirea copiilor aflaţi în dificultate şi a celor cu handicap, verificarea modului în care sunt respectate drepturile copilului aflat în dificultate în familia naturală, extinsă sau adoptive (pct. 2.1 din Regulamentul Direcţiei Generale pentru porotecţia drepturilor copilului, aprobat prin Decizia CMC nr. 22/7 din 22.12.2020).

Cât priveşte salariul stabilit pentru asistentul personal, menţionează că potrivit pct. 59) din Anexa nr. 2) la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea şi funcţionarea Serviciului social „Asistenţă personală” şi a Standardelor minime de calitate, asistentul personal este angajat pe o normă corespunzătoare cu numărul de ore stabilit în planul individualizat de asistenţă al beneficiarului.

Subsidiar, menţionează că Planul individualizat de asistenţă a copilului ***** conţine informaţia detaliată despre serviciile oferite, numărul de ore de asistenţă repartizate pe zi şi pe săptămână, timpul şi locul oferirii serviciilor.

În ședința judiciară în instanța de apel, reprezentantul apelantei Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, precum și intimata Stepanova Maria nu s-au prezentat, procedura de citare legală, fiind respectată, motiv, pentru care, Colegiul civil, ghidându-se de prevederile de la art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa acestora din urmă.

În cadrul ședinței judiciare, reprezentantul legal al copilului minor, Sinceri Massimo a solicitat să fie respinsă cererea de apel declarată de Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, cu menținerea hotărârii instanței de fond, ca fiind perfect legală.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că cererea de apel declarată de Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău este întemeiată, urmând a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *”instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*

Potrivit art.385 lit. d) Cod de procedură civilă *”instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).*

În conformitate cu prevederile art. 388 alin.(1) lit. i) Cod de procedură civilă *”hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale”.*

Art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă indică că, *,,la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”.*

Art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, *,,în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii”.*

Conform prevederilor art. 373 Cod de procedură civilă*, ,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă”.*

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis contra Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit art. 33 Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice şi autorităţilor publice privind apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competenţa altor organe. Instanţele judecătoreşti judecă cauzele cu participarea organizaţiilor şi cetăţenilor din Republica Moldova, a cetăţenilor străini, apatrizilor, organizaţiilor străine, organizaţiilor cu capital străin, organizaţiilor internaţionale dacă prin lege sau prin tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu este stabilită competenţa instanţelor judecătoreşti străine sau a altor organe.

Iar, în baza dispoziției de la art. 33[1] Cod de procedură civilă, judecătoriile examinează şi soluționează în fond toate cauzele civile, dacă legea nu prevede altfel.

În continuare, potrivit art. 197 Cod administrativ, *„nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanţa în a cărei competenţă este dată prin lege cauza, cu excepţiile expres stabilite de lege”*, iar, conform art. 6 par. 1 CEDO orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil (...)

Astfel, în condiţiile art. 20 din Codul administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

În acord cu art. 39 Cod administrativ, *controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.*

La rândul său, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

O acţiune în contencios administrativ în corespundere cu art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, *poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).*

În conformitate cu art. 12 Cod administrativ, *un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.*

Iar, conform dispozițiilor art. 191 alin. (1) Cod administrativ *„cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.*

În acord cu prevederile art. 196 Cod administrativ *„acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorităţi publice, acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică pîrîtă”.*

Iar, potrivit art. 201 Cod administrativ *„dacă acţiunea în contencios administrativ depusă în instanţa de judecată conţine pretenţii inseparabile de drept administrativ şi de drept civil, acestea se examinează de instanţa de judecată competentă pentru examinarea acţiunii în contenciosul administrative”.*

Astfel, lucrările dosarului atestă că la 20 mai 2024, Maria Stepanova s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, prin care a solicitat anularea deciziei Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului mun. Chișinău nr. 373 din 12 ianuarie 2024 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și asistenței acestuia de către asistentul personal Stepanova Maria, restabilirea condițiilor contractului individual de muncă din 01.12.2018, cu încasarea salariului restant în sumă de 19 730,62 lei pentru perioada plăților incomplete.

Judecând cauza, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 30 decembrie 2024 a admis parțial acțiunea.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 ianuarie 2025, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi soluții de respingere integrală a acțiunii depuse de Stepanova Maria.

Colegiul consideră apelul întemeiat și necesar a fi admis, deoarece hotărârea instanței de fond este viciată de încălcarea procedurii la examinarea cauzei.

Or, după cum rezultă din materialele cauzei, la data de 12 ianuarie 2024 Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău a emis decizia nr. 373 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și a asistenței acestuia de către asistentul personal Maria Stepanova.

Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău prin decizia contestată a dispus următoarele:

*„1. Copilul ***** este admis pe o perioadă determinată în Serviciul social „Asistenţă personală” din 05.11.2018 până la 31.12.2024;*

2. Se modifică cuantumul unității salariale al asistentului personal Stepanova Maria de la 1,0 unitate de salariu la 0,5 unitate de salariu, ceea ce corespunde cu 20 ore pe săptămână, conform Hotărârii de Guvern nr. 314 din 23.05.2012, pct. 43 (1);

3. Direcția Resurse Umane din cadrul Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului va perfecta acordul adițional la contractul individual de muncă și va emite ordinul de modificare a contractului.

4. Prezenta decizie se aduce la cunoștința reprezentantului legal al copilului de către Șeful serviciului „Asistență personală" care monitorizează copilul".

Astfel, decizia Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului mun. Chișinău nr. 373 din 12 ianuarie 2024 cu privire la rezultatul evaluării situației beneficiarului ***** și asistenței acestuia de către asistentul personal Stepanova Maria, constituie un act administrativ individual defavorabil pentru ***** și asistența acestuia, pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

În acest context, este de menționat că pretenția intimatei/reclamant Stepanova Maria, invocată în cererea de chemare în judecată, concretizată cu privire la restabilirea condițiilor contractului individual de muncă din 01.12.2018, cu încasarea salariului restant în sumă de 19 730,62 lei pentru perioada plăților incomplete, ține de dreptul muncii, examinarea acesteia, fiind, astfel, de competența instanței de drept comun.

Însă, prin prisma art. 201 Cod administrativ, această din urmă pretenție de dreptul muncii, are caracter inseparabil în raport cu prima pretenție cu privire la anularea deciziei Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului mun. Chișinău nr. 373 din 12 ianuarie 2024. Astfel, urmează să fie examinată cu pretenția de drept administrativ.

Tot aici, urmează a se reține că admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată de revendicarea încălcării unui drept încălcat prin activitatea administrativă a unei autorități publice, or minorul ***** este destinatarul deciziei contestate.

Astfel, în temeiul art. 191 alin. (1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor emise de Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău, este de competența instanței specializată în materia contenciosului administrativ, la caz, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și nu de competența instanței specializată în materie civilă - Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Or, aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin. (2) și alin. (3) al art. 191 din Codul administrativ.

Prin urmare, analizând actul administrativ contestat, Colegiul atestă că acțiunea înaintată este o acțiune în contestare, în conformitate cu prevederile art.

206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, or elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual.

În acest context, este relevant de a menționa la cazul dedus judecății - Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la specializarea sediilor Judecătoriei Chișinău nr. 555/55 din noiembrie 2018, prin care s-a dispus *inter alia*, începând cu 01 ianuarie 2019, sediile Judecătoriei Chișinău se specializează după cum urmează: - Sediul Botanica – în materie de insolvabilitate; - Sediul Buiucani – în materie penală; - Sediul Centru – în materie civilă; - Sediul Ciocana – în materie contravențională și activitatea judecătorului de instrucție; - Sediul Rîșcani – în materie de contencios administrativ.

Respectiv, Colegiul atestă că actuala pricină a fost examinată de Judecătoria Chişinău, sediul Centru, cu încălcarea competenței jurisdicționale și, respectiv, fiind încălcat principiul imutabilității competenței instanțelor judecătorești la examinarea litigiilor.

Astfel, deoarece potrivit art. 27 Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare, însă, instanţa de judecată nu va admite dispunerea de un drept sau folosirea modalităţii de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Pe cale de consecință, Colegiul atestă că instanța de fond, care a examinat litigiul și a pronunțat hotărârea – Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a examinat cauza încălcând competența jurisdicțională, motiv pentru care, urmează să fie admis apelul, casată hotărârii atacate și remiterea pricinii la rejudecare, în instanța competentă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens.

De aceea instanța de apel conchide, că examinarea pricinii de către instanța de fond, fără a fi soluționate situațiile anterior expuse, litigiul fiind examinat cu încălcarea competenței jurisdicționale, reprezintă o violare vădită a dreptului părților vizate la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător, invocat și din oficiu, de casare a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond competentă.

Din considerentele expuse şi ținând cont de faptul, că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar, motivele invocate de apelant sunt întemeiate, Colegiul reiterează concluzia de a admite apelul, cu casarea hotărârii instanței de fond şi trimiterea cauzei la rejudecare în instanța competentă, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d), art. 388 alin. (1) lit. i),art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stepanova Maria împotriva Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului mun. Chișinău privind anularea deciziei nr. 373 din 12 ianuarie 2024 și se trimite cauza la rejudecare în instanța competentă, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Serghei Dimitriu

Judecători Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca